

SisABC - Dezvoltarea sistemului de management anticorupție la nivelul județului Giurgiu

Responsabilități în materie de integritate

Centrul de Resurse Juridice

Cuprins

- Conflicte de interese: funcționari publici, aleși locali, personal contractual
- Incompatibilități: funcționari publici, aleși locali, personal contractual
- Infrațiuni de corupție

Conflicte de interese - aleși locali

Conflictul de interese potențial vs. conflictul de interese actual vs. conflictul de interese consumat

Art. 75 din Legea nr. 393/2004

Aleșii locali au un interes personal într-o anumită problemă, dacă au posibilitatea să anticipeze că o decizie a autorității publice din care fac parte ar putea prezenta un beneficiu sau un dezavantaj pentru sine sau pentru:

- a)** soț, soție, rude sau afini până la gradul al doilea inclusiv;
- b)** orice persoană fizică sau juridică cu care au o relație de angajament, indiferent de natura acestuia;
- c)** o societate comercială la care dețin calitatea de asociat unic, funcția de administrator sau de la care obțin venituri;
- d)** o altă autoritate din care fac parte;
- e)** orice persoană fizică sau juridică, alta decât autoritatea din care fac parte, care a făcut o plată către aceștia sau a efectuat orice fel de cheltuieli ale acestora;
- f)** o asociație sau fundație din care fac parte.

Conflicte de interese - aleși locali

Art. 77 din Legea nr. 393/2004

(1) Consilierii județeni și consilierii locali nu pot lua parte la deliberarea și adoptarea de hotărâri dacă au un interes personal în problema supusă dezbaterii.

(2) În situațiile prevăzute la alin. (1), consilierii locali și consilierii județeni sunt obligați să anunțe, la începutul dezbaterilor, interesul personal pe care îl au în problema respectivă.

(3) Anunțarea interesului personal și abținerea de la vot se consemnează în mod obligatoriu în procesul-verbal al ședinței.

Excepții:

Art. 57, alin. 4.1 din Legea nr. 215/2001

La deliberarea și adoptarea hotărârilor care privesc alegerea sau schimbarea din funcție a viceprimarului participă și votează consilierul local care candidează la funcția viceprimar, respectiv viceprimarul în funcție a căruia schimbare se propune.

Art. 101, alin. 3.1 din Legea nr. 215/2001

La deliberarea și adoptarea hotărârilor care privesc alegerea sau eliberarea din funcție a președintelui sau vicepreședintelui consiliului județean participă și votează consilierul județean care candidează la funcția de președinte sau vicepreședinte al consiliului județean, respectiv președintele sau vicepreședintele consiliului județean a căruia eliberare din funcție se propune.

Conflicte de interese - aleși locali

Art. 77 din Legea nr. 161/2003

Conflictele de interese pentru președinții și vicepreședinții consiliilor județene sau consilierii locali și județeni sunt prevăzute în art. 47 din Legea administrației publice locale nr. 215/2001, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 46 din Legea nr. 215/2001

- (1) Nu poate lua parte la deliberare și la adoptarea hotărârilor consilierul local care, fie personal, fie prin soț, soție, afini sau rude până la gradul al patrulea inclusiv, are un interes patrimonial în problema supusă dezbaterilor consiliului local, cu excepția situațiilor prevăzute la art. 57 alin. (41) și art. 101 alin.
- (2) Hotărârile adoptate de consiliul local cu încălcarea dispozițiilor alin. (1) sunt nule de drept. Nulitatea se constată de către instanța de contencios administrativ. Acțiunea poate fi introdusă de orice persoană interesată.

Conflicte de interese - aleși locali

Speța 1

Un consilier local a participat la ședințele Consiliului local exprimându-și votul favorabil la adoptarea HCL nr.33/2.03.2010, nr.17/10.02.2011, nr.125/28.07.2011 privind aprobarea bugetelor de venituri și cheltuieli ale municipiului B și a HCL nr.62/22.04.2010, nr.35/31.03.2011 privind aprobarea proiectelor care vor beneficia de cofinanțare, având un interes personal în aprobarea acestora întrucât avea posibilitatea să anticipeze că urmare a acestor hotărâri Fundația Societatea de Concerte va beneficia de sume primite ca finanțare de la consiliul local.

Astfel, deși avea un interes personal în problema supusă dezbaterilor acesta nu a anunțat la începutul dezbaterilor interesul personal pe care îl avea în problema respectivă, nu s-a abținut de la vot, a luat parte la deliberare și adoptarea hotărârilor de consiliu (votând pentru) și mai mult a semnat în calitate de președinte al fundației contractele nr.715/28.09.2011 și nr.882/21.12.2011.

Conflicte de interese - aleși locali

Speța 1 - Sentința civilă nr. 144/2014

“Consilierul local a participat și a aprobat hotărâri ale consiliului prin care se stabilea bugetul și a aprobat potrivit anexelor finanțarea fundației al cărei reprezentat era. Ori în atare situație de aprobare a finanțării nu se poate vorbi de o lipsă a anticipării deciziei care ar prezenta un avantaj pentru o persoană/fundație/asociație. Rolul reglementării generale și speciale a conflictului de interese este de natură a preveni situațiile în care demnitarii/funcționarii ar lua decizii în măsură să asigure un avantaj sau dezavantaj nu doar în interes personal ci și în interesul posibililor beneficiari (persoane aflate în relații de afaceri politice, fundații.” CA Cluj

Conflicte de interese - primari

- Art. 70 din Legea nr. 161/2003

Prin conflict de interese se înțelege situația în care persoana ce exercită o demnitate publică sau o funcție publică are un interes personal de natură patrimonială, care ar putea influența îndeplinirea cu obiectivitate a atribuțiilor care îi revin potrivit Constituției și altor acte normative.

- Art. 71 din Legea nr. 161/2003

Principiile care stau la baza prevenirii conflictului de interese în exercitarea demnităților publice și funcțiilor publice sunt: imparțialitatea, integritatea, transparența deciziei și supremația interesului public.

- Art. 76, alin. 1 din Legea nr. 161/2003

Primarii și viceprimarii, primarul general și viceprimarii municipiului București sunt obligați să nu emită un act administrativ sau să nu încheie un act juridic ori să nu emită o dispoziție, în exercitarea funcției, care produce un folos material pentru sine, pentru soțul său ori rudele sale de gradul I.

Conflicte de interese - primari

Exemple:

În perioada exercitării mandatului de primar 2012 - 2016 a semnat acte administrative care au avut ca rezultat încadrarea fiicei sale în funcția publică de consilier, clasa I, grad profesional debutant în cadrul Compartimentului Urbanism Astfel, persoana evaluată a încălcat dispozițiile art. 70, art. 71 și art. 76 din Legea nr. 161/2003 și ale art. 75, lit. a) din Legea nr. 393/2004.

În perioada exercitării mandatului de primar 2012 - 2016 a aprobat și semnat acte administrative care au produs un folos material pentru S.C. _____ S.R.L., societate la care soția sa deține calitatea de asociat unic și funcția de administrator. Astfel, persoana evaluată a încălcat dispozițiile art. 70, art. 71 și art. 76 din Legea nr. 161/2003. (comunicat ANI, 22 mai 2018).

Conflicte de interese - primari

Speta 2

Primarul comunei a participat la ședința ordinară a consiliului local al com. A din data de 25 octombrie 2012 în care s-a aprobat **rezilierea contractelor de arendă pășune** în vederea concesionării suprafețelor de teren pășune unor asociații de crescători de animale.

În cadrul ședinței extraordinare a consiliului local din 31 ianuarie 2013, primarul a prezentat raportul de specialitate la proiectul de hotărâre privind aprobarea studiului de oportunitate, a caietului de sarcini, precum și a procedurii de licitație în **vederea concesionării terenurilor (categoria de folosință pășune) în suprafață totală de 205 ha.** În urma acestei ședințe s-a adoptat Hotărârea nr. 11 din 31 ianuarie 2013 privind aprobarea actelor menționate.

Agenția Națională de Integritate a constatat existența unui conflict de interese în ceea ce îl privește pe primarul comunei A, constând în semnarea a două contracte de concesiune cu Asociația Crescătorilor de Animale R, în cadrul căreia fiul său, NNA deține calitatea de membru fondator, iar ulterior încheierii celor două contracte, asociația a depus o cerere prin care solicita plăți de la Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură, prezumându-se astfel interesul personal al reclamantului, care, în exercitarea funcției sale, a avut posibilitatea să anticipeze beneficiul rezultat în urma deciziei autorității publice pentru ruda sa de gradul I.

Conflicte de interese - primari

Speta 2

“În condițiile în care reclamantul, în calitate de reprezentant al unității administrativ teritoriale a procedat la semnarea unor contracte a căror atribuire fusese decisă de comisia de licitații (în cadrul căreia reclamantul nu a avut nici o atribuție), nu se poate reține conflictul de interese clamat de pârâtă. Pârâta, atunci când face referire la beneficiul rezultat în urma deciziei autorității publice pentru fiul reclamantului, face trimitere la sumele obținute de Asociație ca urmare a depunerii la APIA a unor cereri în cadrul schemei unice de plată pentru o suprafață de teren, ori aceste sume nu pot fi considerate drept „beneficiu” pentru persoana respectivă, având în vedere destinația acestor plăți, statutul asociației și poziția lui NNA (fiului) în cadrul asociației.” Sentința civilă nr. 113/2014, Curtea de apel Bacău

Detalii soluție: Decizia nr. 396/2017 Admite recursul declarat de pârâta Agenția Națională de Integritate împotriva sentinței civile nr. 113 din 11 septembrie 2014 a Curții de Apel Bacău - Secția a II-a Civilă, de contencios administrativ și fiscal. Casează sentința recurată și rejudecând: Respinge acțiunea formulată de reclamantul Nastasa Neculai, ca neîntemeiată. Definitivă. Pronunțată în ședință publică, astăzi, 8 februarie 2017.

Conflicte de interese - primari

Speța 2 - ICCJ Decizia nr. 396/2017

“Raportat la însuși obiectul celor două contracte de concesiune, rezultă că acestea au avut vocația să producă un folos material pentru asociația beneficiară a concesiunii și, pe cale mediată, indirectă, pentru membrii acesteia, printre care se numără fiul primarului, membru fondator al asociației. Acest beneficiu/ folos material constă în dreptul de a utiliza terenurile concesionate. În acest context, subvențiile agricole pe care asociația le putea obține în cadrul schemei unice de plată pe suprafață fac, la rândul lor, parte din beneficiul/folosul material produs de contractele de concesiune.

În consecință, semnarea celor două contracte de concesiune a reprezentat o decizie a autorității publice reprezentate de reclamant, în calitate sa de primar, care erau apte să producă beneficii pentru ruda acestuia de gradul I.”

Conflicte de interese - primari

Speța 2 - ICCJ Decizia nr. 396/2017

“Prima instanță s-a referit, în susținerea soluției de anulare a raportului de evaluare, la împrejurarea că încheierea celor două contracte a fost rezultatul urmării unei **proceduri de licitație publică** [...], în care nu a fost implicat reclamantul, arătând că semnarea contractelor a reprezentat o obligație a primarului, în considerarea rezultatului procedurii de atribuire.

Legiuitorul nu a distins în funcție de criteriile invocate de intimatul-reclamant. Acesta consideră că decizia de concesiune luată prin hotărâre de consiliu local și derularea procedurii de licitație (în care nu a fost implicat) reprezintă actele administrative principale, în raport de care ar fi trebuit analizată situația de conflict de interese, în vreme ce contractele de concesiune propriu-zise ar constitui acte subsecvente ale autorității publice, care ar transpune voința acesteia deja exprimată prin actele principale anterior menționate, în raport de care nu poate exista un conflict de interese, în lipsa unei manifestări de voință proprii a reprezentantului autorității la semnarea acestor contracte.

Înalta Curte constată că textele legale menționate nu introduc distincții și că orice act care intră în exercitarea atribuțiilor funcției/demnității publice, **indiferent că acesta produce singur sau în corelație cu alte acte ale administrației publice efectul decizional, intră sub incidența reglementării referitoare la prevenirea conflictului de interese.** În speță, atribuțiile exercitate de primar nu au constat în simple formalități, ci au contribuit la adoptarea efectivă a deciziei autorității administrative locale.”

Conflicte de interese - primari

Speta 3

Prin Raportul de evaluare, întocmit de Agenția Națională de Integritate, s-a constatat că reclamantul nu a respectat regimul juridic al conflictelor de interese întrucât a semnat, în calitate de primar al Orașului Huedin, următoarele documente care privesc activitatea soției sale, în cadrul Spitalului Orășenesc Huedin:

- Dispoziția nr. 1590/23.11.2010, prin care se aprobă numirea soției sale în funcția de manager al Spitalului Orășenesc Huedin;
- contractul de management nr. xxxxx/23.11.2010;
- Dispoziția Primarului Orașului Huedin nr. 556/18.11.2013 privind prelungirea contractului de management nr. 1160/23.11.2010 încheiat cu managerul Spitalului Orășenesc Huedin;
- actul adițional nr. 8001/19.11.2013 la contractul de management nr. 1160/23.1.2010 încheiat între Primarul orașului Huedin și Managerul Spitalului Orășenesc Huedin;
- Dispoziția nr. 83/18.02.2014 privind prelungirea Contractului de management și actul adițional nr. 1128/18.02.2014 la contractul de management.

Conflicte de interese - primari

Speța 3

“Or, așa cum rezultă din dispozițiile legale care reglementează conflictul de interese, pentru a fi în prezența unui conflict de interese, este necesar ca persoana ce exercită o funcție publică să aibă un interes de natură patrimonială, care ar putea influența îndeplinirea cu obiectivitate a atribuțiilor care îi revin. De asemenea, primarilor le este interzis să încheie acte juridice sau să emită dispoziții în exercitarea funcției care produce un folos material pentru soțul său. Nu aceasta este situația, însă, în speța de față, reclamantul semnând actul de numire în virtutea dispozițiilor art. 177 din Legea nr. 85/2006, neavând posibilitatea legală de a refuza emiterea acestui act. Prin semnarea actelor de numire și a actelor adiționale este evident că îndeplinirea cu obiectivitate a atribuțiilor ce îi reveneau reclamantului, în calitate de primar, nu au fost influențate în nici un fel.” Sentința civilă nr. 39/2015, CA Cluj

Respinge recursul declarat de pârâta Agenția Națională de Integritate împotriva sentinței civile nr. 39/2015 din 26 noiembrie 2015 a Curții de Apel Cluj - Secția a III-a contencios administrativ și fiscal, ca nefundat. Hotărârea este definitivă și irevocabilă prin decizia nr.2586/15.06.2018.

Conflicte de interese - aleși locali

Art. 90 din Legea nr. 161/2003

(1) Consilierii locali și consilierii județeni care au funcția de președinte, vicepreședinte, director general, director, manager, administrator, membru al consiliului de administrație sau cenzor ori alte funcții de conducere, precum și calitatea de acționar sau asociat la societățile comerciale cu capital privat sau cu capital majoritar de stat ori cu capital al unei unități administrativ-teritoriale **nu pot încheia contracte comerciale de prestări de servicii, de executare de lucrări, de furnizare de produse sau contracte de asociere cu autoritățile administrației publice locale din care fac parte, cu instituțiile sau regiile autonome de interes local aflate în subordinea ori sub autoritatea consiliului local sau județean respectiv ori cu societățile comerciale înființate de consiliile locale sau consiliile județene respective.**

(2) Prevederile alin. (1) se aplică și în cazul în care funcțiile sau calitățile respective sunt deținute de soțul sau rudele de gradul I ale alesului local.

Conflicte de interese - personal contractual

Atenție:

Prevederile art. 90 se aplică și PERSOANELOR ÎNCADRATE CU CONTRACT INDIVIDUAL DE MUNCĂ în aparatul propriu al consiliului local sau al consiliului județean ori la regiile autonome aflate sub autoritatea consiliilor respective sau la societățile înființate de consiliile locale sau consiliile județene respective.

Art. 93 din Legea nr. 161/2003

(1) Prevederile art. 90 se aplică și persoanelor încadrate cu contract individual de muncă în aparatul propriu al consiliului local sau al consiliului județean ori la regiile autonome aflate sub autoritatea consiliilor respective sau la societățile înființate de consiliile locale sau consiliile județene respective.

(2) Încălcarea de către persoanele prevăzute la alin. (1) a dispozițiilor art. 90 atrage încetarea de drept a raporturilor de muncă.

Conflicte de interese - aleși locali

Speța 4

Un consilier local din cadrul consiliului local Negrești Oaș, în calitate de asociat și administrator al S.C. Nord Parc S.R.L., a încheiat un contract comercial de prestări servicii în valoare de 4500 lei cu Primăria Negrești Oaș. În executarea contractului s-a emis de către terța S.C. Nord Parc S.R.L. factura fiscală nr. 87/05.06.2013 care a fost achitată de Primăria Negrești Oaș cu ordinul de plată nr. 1275/05.06.2013.

Conflicte de interese - aleși locali

“Legiuitorul nu distinge după cum contractul s-a încheiat sau nu în formă scrisă și nici în funcție de valoarea sau importanța unor astfel de contracte.

Instanța constată că nu se poate reține că prin faptul că nu s-a încheiat un contract în formă scrisă între părți, emițându-se doar o factură fiscală pe baza unei comenzi efectuate în prealabil de către Primăria Negrești Oaș, nu există contract între părți.

O astfel de interpretare este eronată deoarece confundă înscrisul probator al raporturilor juridice dintre părți cu însăși raportul juridic. Or, instanța reține că raportul juridic s-a născut la momentul la care comanda efectuată de Primăria Negrești Oaș, care are natura juridică a unei oferte, a fost acceptată de către S.C. Nord Parc S.R.L., acesta fiind momentul în care prin întâlnirea celor două acorduri de voință s-a născut un contract între părți, legea neprevăzând pentru acest tip de contracte forma scrisă ca și condiție de validitate. Întocmirea unui înscris care să ateste acordul de voință al părților are relevanță numai sub aspect probator pentru dovedirea conținutului clauzelor contractuale agreeate de părți însă nu reprezintă o condiție de care depinde însăși existența contractului.” - Sentința civilă nr. 148/C/2015

Conflicte de interese - funcționari publici

Art. 79 din Legea nr. 161/2003

(1) Funcționarul public este în conflict de interese dacă se află în una dintre următoarele situații:

- a) este chemat să rezolve cereri, să ia decizii sau să participe la luarea deciziilor cu privire la persoane fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial;
- b) participă în cadrul aceleiași comisii, constituite conform legii, cu funcționari publici care au calitatea de soț sau rudă de gradul I;
- c) interesele sale patrimoniale, ale soțului sau rudelor sale de gradul I pot influența deciziile pe care trebuie să le ia în exercitarea funcției publice.

(2) În cazul existenței unui conflict de interese, funcționarul public este obligat să se abțină de la rezolvarea cererii, luarea deciziei sau participarea la luarea unei decizii și să-l informeze de îndată pe șeful ierarhic căruia îi este subordonat direct. Acesta este obligat să ia măsurile care se impun pentru exercitarea cu imparțialitate a funcției publice, în termen de cel mult 3 zile de la data luării la cunoștință.

(3) În cazurile prevăzute la alin. (1), conducătorul autorității sau instituției publice, la propunerea șefului ierarhic căruia îi este subordonat direct funcționarul public în cauză, va desemna un alt funcționar public, care are aceeași pregătire și nivel de experiență.

Conflicte de interese - funcționari publici

Speta 5

Un funcționar public în cadrul Primăriei Comunei F, fiind angajat inițial în funcția de inspector de specialitate a fost numit responsabil cu supervizarea activității compartimentului de urbanism și amenajarea teritoriului, iar apoi a ocupat funcția de șef birou urbanism. În exercitarea atribuțiilor specifice, funcționarul public a semnat autorizația de construire/desființare nr. 94/14.04.2010 având ca obiect „construire biserică ortodoxă”, proiectul nr. 16/2010 pentru autorizarea acestor lucrări de construire/desființare fiind elaborat de AG Tektum SRL. Ulterior, în calitate sa de șef birou urbanism, funcționarul public a semnat autorizația de construire nr. 34/11.02.2014, având ca obiect „continuare lucrări autorizate cu AC nr. 94/14.04.2010 - construire biserică ortodoxă”, documentația tehnică pentru autorizarea executării lucrărilor de construire/desființare a construcțiilor 16/2010 fiind elaborată tot de AG Tektum SRL, societate comercială în cadrul căreia funcționarul public deținea calitățile de asociat și administrator.

Conflicte de interese - funcționari publici

Speta 5

“Împrejurarea că această documentație a fost realizată de către societatea amintită fără a exista o relație cu caracter patrimonial cu beneficiarul documentației, fiind furnizată cu titlu gratuit, nu prezintă relevanță în speță, întrucât, după cum s-a arătat legiuitorul nu condiționează existența conflictului de interese de obținerea directă a unor beneficii patrimoniale, fiind suficientă existența unui interes în acest sens, or împrejurarea că reclamantul era asociat al societății amintite probează existența unui interes de o asemenea natură, acesta fiind beneficiarul legal al dividendelor rezultate din activitatea acesteia, independent de împrejurarea că a înțeles efectiv să le încaseze sau nu în perioada de referință, aspect care, de asemenea, nu prezintă relevanță din această perspectivă.

Mai mult, curtea reține că un act realizat cu caracter gratuit de o societate comercială este de natură să producă indirect beneficii patrimoniale, prin capitalul de imagine pe care îl produce acesteia, aspect valorificabil ulterior în lărgirea portofoliului de clienți.”

Conflicte de interese - funcționari publici

Speta 6

Secretarul primăriei orașului Dragomirești, județul Maramureș, în calitate de președinte al asociației sportive Iza Dragomirești, în perioada 2013 - 2015 a completat și solicitat în 48 de referate, adresate primăriei Dragomirești, decontare a sumei totale de 27.755 lei pentru plata arbitrilor, observatorului și transportului echipa de fotbal Iza Dragomirești. În același timp s-a menționat că a contrasemnat HCL nr. 6 din 02.02. 2016 privind alocarea unor sume de bani către activitatea sportivă, inclusiv echipei sportive Iza.

“ Curtea reține că reclamantul nu a influențat , sub nicio formă , decizia autorității publice cu privire la decontarea cheltuielilor în cauză . Dimpotrivă, Curtea observa că reclamantul s-a aflat în postura de solicitant iar aprobarea decontării cheltuielilor în cauză s-a realizat de către primarul orașului Dragomirești, după cum rezultă din mențiunea existentă pe înscrisuri. În ceea ce privește existența unor relații cu caracter patrimonial, Curtea reține faptul că reclamantul a afirmat că nu s-a aflat în relații cu caracter patrimonial cu entitate a juridică menționat anterior, arătând că activitatea desfășurată a fost una voluntară, fără a fi remunerată.” Sentința civilă nr. 293/2018

Conflicte de interese - personal contractual

Art. 4 din Legea nr. 477/2004

e) conflict de interese - acea situație sau împrejurare în care interesul personal, direct ori indirect, al angajatului contractual contravine interesului public, astfel încât afectează sau ar putea afecta independența și imparțialitatea sa în luarea deciziilor ori îndeplinirea la timp și cu obiectivitate a îndatoririlor care îi revin în exercitarea funcției deținute;

Art. 19: Limitarea participării la achiziții, concesionări sau închirieri

Art. 24: Răspunderea

(1) Încălcarea dispozițiilor prezentului cod de conduită atrage răspunderea disciplinară a personalului contractual, în condițiile legii.

(2) Organele cu atribuții disciplinare au competența de a cerceta încălcarea prevederilor prezentului cod de conduită și de a propune aplicarea sancțiunilor disciplinare în condițiile Legii nr. 53/2003, cu modificările ulterioare.

(3) În cazurile în care faptele săvârșite întrunesc elementele constitutive ale unor infracțiuni, vor fi sesizate organele de urmărire penală competente, în condițiile legii.

(4) Personalul contractual răspunde patrimonial, potrivit legii, în cazurile în care, prin faptele săvârșite cu încălcarea normelor de conduită profesională, aduce prejudicii persoanelor fizice sau juridice.

Conflicte de interese - personal contractual

Art. 10 Activitatea politică din Legea nr. 477/2004

În exercitarea funcției deținute, personalului contractual îi este interzis:

- a) să participe la colectarea de fonduri pentru activitatea partidelor politice;
- b) să furnizeze sprijin logistic candidaților la funcții de demnitate publică;
- c) să colaboreze, atât în cadrul relațiilor de serviciu, cât și în afara acestora, cu persoanele fizice sau juridice care fac donații ori sponsorizări partidelor politice;
- d) să afișeze în cadrul autorităților sau instituțiilor publice însemne ori obiecte inscripționate cu sigla sau denumirea partidelor politice ori a candidaților acestora.

Art. 14: Interdicția privind acceptarea cadourilor, serviciilor și avantajelor din Legea nr. 477/2004

Angajații contractuali nu trebuie să solicite ori să accepte cadouri, servicii, favoruri, invitații sau orice alt avantaj, care le sunt destinate personal, familiei, părinților, prietenilor ori persoanelor cu care au avut relații de afaceri sau de natură politică, care le pot influența imparțialitatea în exercitarea funcțiilor publice deținute ori pot constitui o recompensă în raport cu aceste funcții.

Incompatibilități - Primari

Art. 87 din Legea nr. 161/2003

(1) Funcția de primar și viceprimar, primar general și viceprimar al municipiului București, președinte și vicepreședinte al consiliului județean este incompatibilă cu exercitarea următoarelor funcții sau calități:

b) funcția de prefect sau subprefect;

c) calitatea de funcționar public sau angajat cu contract individual de muncă, indiferent de durata acestuia;

d) funcția de președinte, vicepreședinte, director general, director, manager, administrator, membru al consiliului de administrație ori cenzor sau orice funcție de conducere ori de execuție la societățile reglementate de Legea societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, inclusiv băncile sau alte instituții de credit, societățile de asigurare și cele financiare, la regiile autonome de interes național, la companiile și societățile naționale, precum și la instituțiile publice, cu excepția reprezentanților în adunarea generală a acționarilor la societățile reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, a membrilor în consiliile de administrație ale unităților și instituțiilor de învățământ de stat sau confesionale și ale spitalelor publice din rețeaua autorităților administrației publice locale sau a altor reprezentanți ai instituțiilor publice din subordinea unităților administrativ-teritoriale sau la care unitatea administrativ-teritorială pe care o conduce deține participație;

e) funcția de președinte sau de secretar al adunărilor generale ale acționarilor sau asociațiilor la o societate comercială;

g) calitatea de comerciant persoană fizică;

h) calitatea de membru al unui grup de interes economic;

i) calitatea de deputat sau senator;

j) funcția de ministru, secretar de stat, subsecretar de stat sau o altă funcție asimilată acestora;

k) orice alte funcții publice sau activități remunerate, în țară sau în străinătate, cu excepția funcției de cadru didactic sau a funcțiilor în cadrul unor asociații, fundații sau alte organizații neguvernamentale.

Incompatibilități - Primari

(2)Primarii și viceprimarii, primarul general și viceprimarii municipiului București nu pot deține, pe durata exercitării mandatului, funcția de consilier județean.

(3)Primarii și viceprimarii, primarul general și viceprimarii municipiului București pot exercita funcții sau activități în domeniul didactic, al cercetării științifice și al creației literarartistice.

Neretroactivitate legea civilă

Speța 7

Simultan cu exercitarea funcției de viceprimar al comunei D, județul Bistrița a deținut și calitatea de administrator la SC _____ SRL

“Viceprimarul nu a respectat normele instituite de art.87 din Legea nr.161/2003 și nici obligația ce îi revenea potrivit art.91 din Legea nr.161/2003 de a demisiona în termen de 15 zile din una din funcțiile deținute.

Faptul că a demisionat mai târziu nu înlătură starea de incompatibilitate prevăzută expres pe intervalul de la data validării până la renunțare. Dacă dorea înlăturarea stării legiuitorul prevedea expres un alt termen de demisionare sau situații de excepție fundamentat pe un asemenea motiv.” Sentința Civilă nr. 533/2014, CA Cluj

Incompatibilități - aleși locali

Art. 88 din Legea nr. 161/2003

(1) Funcția de consilier local sau consilier județean este incompatibilă cu exercitarea următoarelor funcții sau calități:

a) funcția de primar;

b) funcția de prefect sau subprefect;

c) calitatea de funcționar public sau angajat cu contract individual de muncă în aparatul propriu al consiliului local respectiv sau în aparatul propriu al consiliului județean ori al prefecturii din județul respectiv;

d) funcția de președinte, vicepreședinte, director general, director, manager, asociat, administrator, membru al consiliului de administrație sau cenzor la regiile autonome și societățile reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, de interes județean ori înființate sau aflate sub autoritatea consiliului județean sau la regiile autonome și societățile reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, de interes național care își au sediul sau care dețin filiale în unitatea administrativ-teritorială respectivă, **cu excepția reprezentanților** în adunarea generală a acționarilor la societățile reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, a membrilor în consiliile de administrație ale unităților și instituțiilor de învățământ de stat sau confesionale și ale spitalelor publice din rețeaua autorităților administrației publice locale sau a altor reprezentanți ai instituțiilor publice din subordinea unităților administrativ-teritoriale sau la care unitatea administrativ-teritorială respectivă deține participație, în cazul consilierului local, respectiv la regiile autonome și societățile reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, de interes local înființate sau aflate sub autoritatea consiliului local, precum și la regiile autonome și societățile reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, de interes național care își au sediul sau care dețin filiale în unitatea administrativ-teritorială respectivă, cu excepția reprezentanților în adunarea generală a acționarilor la societățile reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, a membrilor în consiliile de administrație ale unităților și instituțiilor de învățământ de stat sau confesionale și ale spitalelor publice din rețeaua autorităților administrației publice locale sau a altor reprezentanți ai instituțiilor publice din subordinea unităților administrativ-teritoriale sau la care unitatea administrativ-teritorială respectivă deține participație, în cazul consilierului județean;

Incompatibilități - aleși locali

Art. 88 din Legea nr. 161/2003

e) funcția de președinte sau de secretar al adunărilor generale ale acționarilor sau asociațiilor la o societate comercială de interes local ori la o societate comercială de interes național care își are sediul sau care deține filiale în unitatea administrativ-teritorială respectivă;

f) funcția de reprezentant al statului la o societate comercială care își are sediul ori care deține filiale în unitatea administrativ-teritorială respectivă;

g) calitatea de deputat sau senator;

h) funcția de ministru, secretar de stat, subsecretar de stat și funcțiile asimilate acestora.

(2) O persoană nu poate exercita în același timp un mandat de consilier local și un mandat de consilier județean.

Incompatibilități - aleși locali

Speța 8

Consilierul local a exercitat simultan calitatea de consilier local în Consiliul Local al Comunei C, jud. Argeș, și calitatea de angajat cu contract individual de muncă în cadrul Serviciului de Alimentare cu Apă al Comunei C. (lăcătuș mecanic).

Art. 132 din Legea administrației publice locale

Denumirea aparat propriu de specialitate se înlocuiește, în cuprinsul tuturor actelor normative în vigoare, cu denumirea aparat de specialitate. Denumirea aparat propriu de specialitate al consiliului local se înlocuiește, în cuprinsul tuturor actelor normative în vigoare, cu denumirea aparat de specialitate al primarului.

“Sintagma “aparatul de specialitate al primarului ” în sensul Legii nr. 161/2013 nu poate avea conținutul restrâns determinat de Legea nr. 215/2001, anume personalul din compartimentele ce funcționează strict în primărie, ci vizează toate segmentele care sunt guvernate de primărie și conduse de primar. În speță, reclamantul s-a aflat într-o astfel de situație incompatibilă cu funcția publică exercitată în autoritatea deliberativă a Comunei C., de vreme ce, concomitent cu aceasta, a desfășurat o activitate care l-a plasat într-o poziție directă de subordonare față de Primar, fiind angajat cu contract de individual de muncă la Serviciul de Alimentare cu Apă al Comunei C, adică un serviciu public condus de Primar.” Sentința civilă 96/2018, CA Pitești

Incompatibilități - aleși locali

Art. 89 din Legea nr. 161/2003

(1) Calitatea de ales local este incompatibilă și cu calitatea de acționar semnificativ la o societate comercială **înființată** de consiliul local, respectiv de consiliul județean.

(2) Incompatibilitatea există și în situația în care soțul sau rudele de gradul I ale alesului local dețin calitatea de acționar semnificativ la unul dintre agenții economici prevăzuți la alin. (1).

(3) Prin acționar semnificativ se înțelege persoana care exercită drepturi aferente unor acțiuni care, cumulate, reprezintă cel puțin 10% din capitalul social sau îi conferă cel puțin 10% din totalul drepturilor de vot în adunarea generală.

Incompatibilități - funcționari publici

Art. 94 din Legea nr. 161/2003

(1) Calitatea de funcționar public este incompatibilă cu exercitarea oricărei alte funcții publice sau calități decât cea în care a fost numit, precum și cu funcțiile de demnitate publică.

(2) Funcționarii publici nu pot deține alte funcții și nu pot desfășura alte activități, remunerate sau neremunerate, după cum urmează:

a) în cadrul autorităților sau instituțiilor publice;

b) în cadrul cabinetului demnitarului, cu excepția cazului în care funcționarul public este suspendat din funcția publică, în condițiile legii, pe durata numirii sale;

c) în cadrul regiilor autonome, societăților comerciale ori în alte unități cu scop lucrativ din sectorul public

d) în calitate de membru al unui grup de interes economic.

Incompatibilități - funcționari publici

Art. 94 din Legea nr. 161/2003

(2.1) Nu se află în situație de incompatibilitate, în sensul prevederilor alin. (2) lit. a) și c), funcționarul public care:

- a) este desemnat printr-un act administrativ, emis în condițiile legii, să reprezinte interesele statului în legătură cu activitățile desfășurate de operatorii economici cu capital ori patrimoniu integral sau majoritar de stat, în condițiile rezultate din actele normative în vigoare;
- b) este desemnat printr-un act administrativ, emis în condițiile legii, să participe în calitate de reprezentant al autorității ori instituției publice în cadrul unor organisme sau organe colective de conducere constituite în temeiul actelor normative în vigoare;
- c) exercită un mandat de reprezentare, pe baza desemnării de către o autoritate sau instituție publică, în condițiile expres prevăzute de actele normative în vigoare.

Incompatibilități - funcționari publici

Art. 94 din Legea nr. 161/2003

(2.2) Nu se află în situație de incompatibilitate, în sensul prevederilor alin. (2), funcționarul public care este desemnat prin act administrativ pentru a face parte din echipa de proiect finanțat din fonduri comunitare nerambursabile post-aderare, precum și din împrumuturi externe contractate sau garantate de stat rambursabile sau nerambursabile, cu excepția funcționarilor publici care exercită atribuții ca auditor sau atribuții de control asupra activității derulate în cadrul acesteia și a funcționarilor publici care fac parte din echipa de proiect, dar pentru care activitatea desfășurată în cadrul respectivei echipe generează o situație de conflict de interese cu funcția publică pe care o ocupă.

Incompatibilități - funcționari publici

Art. 94 din Legea nr. 161/2003

(3) Funcționarii publici care, în exercitarea funcției publice, au desfășurat activități de monitorizare și control cu privire la societăți comerciale sau alte unități cu scop lucrativ de natura celor prevăzute la alin. (2) lit. c) nu pot să-și desfășoare activitatea și nu pot acorda consultanță de specialitate la aceste societăți timp de 3 ani după ieșirea din corpul funcționarilor publici.

(4) Funcționarii publici nu pot fi mandatari ai unor persoane în ceea ce privește efectuarea unor acte în legătură cu funcția publică pe care o exercită.

Incompatibilități - funcționari publici

Art. 95 din Legea nr. 161/2003

- (1) Nu sunt permise raporturile ierarhice directe în cazul în care funcționarii publici respectivi sunt soți sau rude de gradul I.
- (2) Prevederile alin. (1) se aplică și în cazul în care șeful ierarhic direct are calitatea de demnitar.
- (3) Persoanele care se află în una dintre situațiile prevăzute la alin. (1) sau (2) vor opta, în termen de 60 de zile, pentru încetarea raporturilor ierarhice directe sau renunțarea la calitatea de demnitar.
- (4) Orice persoană poate sesiza existența situațiilor prevăzute la alin. (1) sau (2).
- (5) Situațiile prevăzute la alin. (1) și neîndeplinirea obligației prevăzute la alin. (3) se constată de către șeful ierarhic superior al funcționarilor publici respectivi, care dispune încetarea raporturilor ierarhice directe dintre funcționarii publici soți sau rude de gradul I.
- (6) Situațiile prevăzute la alin. (2) și neîndeplinirea obligației prevăzute la alin. (3) se constată, după caz, de către primul-ministru, ministru sau prefect, care dispune încetarea raporturilor ierarhice directe dintre demnitar și funcționarul public soț sau rudă de gradul I.

Incompatibilități - funcționari publici

Art. 96 din Legea nr. 161/2003

(1) Funcționarii publici, funcționarii publici parlamentari și funcționarii publici cu statut special pot exercita funcții sau activități în domeniul didactic, al cercetării științifice, al creației literar-artistice. Funcționarii publici, funcționarii publici parlamentari și funcționarii publici cu statut special pot exercita funcții în alte domenii de activitate din sectorul privat, care nu sunt în legătură directă sau indirectă cu atribuțiile exercitate ca funcționar public, funcționar public parlamentar sau funcționar public cu statut special, potrivit fișei postului.

Art. 98 din Legea nr. 161/2003

(1) Funcționarii publici pot fi membri ai partidelor politice legal constituite.

(2) Funcționarilor publici le este interzis să fie membri ai organelor de conducere ale partidelor politice și să exprime sau să apere în mod public pozițiile unui partid politic.

(3) Funcționarii publici care, potrivit legii, fac parte din categoria înalților funcționari publici nu pot fi membri ai unui partid politic, sub sancțiunea destituirii din funcția publică.

Incompatibilități - funcționari publici

Art. 44 din Legea nr. 188/1999

(1) Funcționarilor publici le este interzis să ocupe funcții de conducere în structurile sau organele de conducere, alese sau numite, ale partidelor politice, definite conform statutului acestora, ale organizațiilor cărora le este aplicabil același regim juridic ca și partidelor politice sau ale fundațiilor ori asociațiilor care funcționează pe lângă partidele politice.

Incompatibilități - funcționari publici

Speta 9

Un inspector în construcții în cadrul Inspectoratului Județean în Construcții a deținut simultan și calitatea de comerciant persoană fizică, respectiv de administrator în cadrul S.C. _____ S.R.L.. Conform fișei postului, funcționarul public avea atribuții privind realizarea cerințelor esențiale ale construcțiilor și instalațiilor aferente acestora, în conformitate cu reglementările tehnice și legislația în vigoare, întocmirea propunerilor de avize tehnice și acorduri de intervenție în timp asupra construcțiilor existente, analizarea și propunerea spre avizare a programului de faze determinante ale construcțiilor și instalațiilor aferente acestora întocmit de către proiectant, etc. S.C. _____ S.R.L. avea ca obiect principal închirierea și subînchirierea bunurilor imobiliare proprii sau închiriate iar printre activități secundare-activități de testări și analize tehnice, alte activități profesionale, științifice și tehnice. Funcționarul public a deținut și calitatea de comerciant persoană fizică titular întreprindere individuală, având ca obiect principal de activitate activități de inginerie și consultanță tehnică legate de acestea.

Incompatibilități - funcționari publici

Speta 9

“Societatea susmenționată nu a realizat venituri, cifra de afaceri fiind „0”. Acest aspect nu are relevanță în cauză, deoarece textul art. 96 din Legea nr. 161/2003 nu distinge în funcție de criteriul susmenționat pentru a determina sau nu existența situației de incompatibilitate, esențial fiind a se examina dacă între activitățile desfășurate de un funcționar în exercitarea funcției publice și activitățile conexe ale aceluiași funcționar desfășurate în mediul privat există sau nu legături directe sau indirecte. Ori, din analiza înscrisurilor depuse rezultă existența unei legături indirecte între activitatea desfășurată de reclamant ca funcționar public și aceea exercitată în calitate de comerciant în mediul privat.” Sentința civilă nr. 178/2017, CA Brașov

Infracțiuni de corupție

Legea 78/2000

Noul Cod penal

Art. 289 Luarea de mită

Art. 290 - Darea de mită

Art. 291 - Traficul de influență

Art. 292 - Cumpărarea de influență

Art. 293 - Fapte săvârșite de către membrii instanțelor de arbitraj sau în legătură cu aceștia

Art. 294 - Fapte săvârșite de către funcționari străini sau în legătură cu aceștia

Art. 301 - Conflictul de interese

Art. 308 - Infracțiuni de corupție și de serviciu comise de alte persoane

Infracțiuni de corupție

Art. 289 Luarea de mită

(1) Fapta funcționarului public care, direct ori indirect, pentru sine sau pentru altul, pretinde ori primește bani sau alte foloase care nu i se cuvin ori acceptă promisiunea unor astfel de foloase, în legătură cu îndeplinirea, neîndeplinirea, urgentarea ori întârzierea îndeplinirii unui act ce intră în îndatoririle sale de serviciu sau în legătură cu îndeplinirea unui act contrar acestor îndatoriri, se pedepsește cu închisoare de la 3 la 10 ani și interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcție publică ori de a exercita profesia sau activitatea în executarea căreia a săvârșit fapta.

(2) Fapta prevăzută în alin. (1), săvârșită de una dintre persoanele prevăzute în art. 175 alin. (2), constituie infracțiune numai când este comisă în legătură cu neîndeplinirea, întârzierea îndeplinirii unui act privitor la îndatoririle sale legale sau în legătură cu efectuarea unui act contrar acestor îndatoriri.

(3) Bani, valorile sau orice alte bunuri primite sunt supuse confiscării, iar când acestea nu se mai găsesc, se dispune confiscarea prin echivalent.

Infracțiuni de corupție

Acest lucru nu are relevanță întrucât infracțiunea de luare de mită se consumă în momentul în care se pretinde folosul și nu în acela în care este primit, fiind suficientă simpla pretindere a folosului, predarea banilor putând să aibă loc ulterior sau putând chiar să nu se realizeze; luarea de mită consumându-se în momentul pretinderii banilor, orice activitate ulterioară acestui moment nu are nicio influență asupra acestei infracțiuni. CSM, Mapă de hotărâri infracțiuni privind corupția și criminalitatea economico-financiară

Dintre cele patru modalități alternative de realizare a elementului material al laturii obiective prevăzute în reglementarea anterioară, au fost preluate doar trei (pretinderea, primirea și acceptarea promisiunii), renunțându-se la modalitatea nerespingerii promisiunii. Deși, aparent, s-ar putea crede că prin această renunțare a fost restrânsă aria de incriminare, în realitate nu este așa, întrucât acceptarea tacită echivalează cu nerespingerea promisiunii primite de către făptuitor.

A fost incorporata infractiunea de primire de foloase necuvenite (256CP1969) in infractiunea de luare de mita.

Varianta agravanta a infractiunii nu se mai regaseste - functionar cu atributii de control.

Subiectul activ: orice persoana

Infracțiuni de corupție

Art. 175 - Funcționar public

(1) Funcționar public, în sensul legii penale, este persoana care, cu titlu permanent sau temporar, cu sau fără o remunerație:

exercită atribuții și responsabilități, stabilite în temeiul legii, în scopul realizării prerogativelor puterii legislative, executive sau judecătorești;

exercită o funcție de demnitate publică sau o funcție publică de orice natură;

exercită, singură sau împreună cu alte persoane, în cadrul unei regii autonome, al altui operator economic sau al unei persoane juridice cu capital integral sau majoritar de stat, atribuții legate de realizarea obiectului de activitate al acesteia.

(2) De asemenea, este considerată funcționar public, în sensul legii penale, persoana care exercită un serviciu de interes public pentru care a fost investită de autoritățile publice sau care este supusă controlului ori supravegherii acestora cu privire la îndeplinirea respectivului serviciu public.

Infracțiuni de corupție

Art. 290 - Darea de mită

(1) Promisiunea, oferirea sau darea de bani ori alte foloase, în condițiile arătate în art. 289, se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani.

(2) Fapta prevăzută în alin. (1) nu constituie infracțiune atunci când mituitorul a fost constrâns prin orice mijloace de către cel care a luat mita.

(3) Mituitorul nu se pedepsește dacă denunță fapta mai înainte ca organul de urmărire penală să fi fost sesizat cu privire la aceasta.

(4) Bani, valorile sau orice alte bunuri date se restituie persoanei care le-a dat, dacă acestea au fost date în cazul prevăzut în alin. (2) sau date după denunțul prevăzut în alin. (3).

(5) Bani, valorile sau orice alte bunuri oferite sau date sunt supuse confiscării, iar când acestea nu se mai găsesc, se dispune confiscarea prin echivalent.

Infracțiuni de corupție

Infracțiunea de dare de mită poate fi săvârșită în modalitatea oferirii de bani sau de alte foloase necuvenite unui funcționar, în scopul ca acesta să îndeplinească, să nu îndeplinească ori să întârzie îndeplinirea unui act privitor la îndatoririle sale de serviciu sau să îndeplinească un act contrar acestor îndatoriri. Pentru existența infracțiunii de dare de mită în această modalitate nu este necesar ca oferirea de bani sau de alte foloase necuvenite să fi fost urmată de acceptare sau de executare, fiind suficient faptul oferirii de bani ori de alte foloase. De asemenea, nu este necesar ca scopul urmărit - îndeplinirea, neîndeplinirea, întârzierea îndeplinirii de către funcționar a unui act privitor la îndatoririle sale de serviciu sau săvârșirea unui act contrar acestor îndatoriri - să fi fost realizat.

CSM, Mapă de hotărâri infracțiuni privind corupția și criminalitatea economico-financiară

Infracțiuni de corupție

Art. 291 - Traficul de influență

(1) Pretinderea, primirea ori acceptarea promisiunii de bani sau alte foloase, direct sau indirect, pentru sine sau pentru altul, săvârșită de către o persoană care are influență sau lasă să se creadă că are influență asupra unui funcționar public și care promite că îl va determina pe acesta să îndeplinească, să nu îndeplinească, să urgenteze ori să întârzie îndeplinirea unui act ce intră în îndatoririle sale de serviciu sau să îndeplinească un act contrar acestor îndatoriri, se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani.

(2) Bani, valorile sau orice alte bunuri primite sunt supuse confiscării, iar când acestea nu se mai găsesc, se dispune confiscarea prin echivalent

Infracțiuni de corupție

Art. 292 - Cumpărarea de influență

- (1) Promisiunea, oferirea sau darea de bani ori alte foloase, pentru sine sau pentru altul, direct ori indirect, unei persoane care are influență sau lasă să se creadă că are influență asupra unui funcționar public, pentru a-l determina pe acesta să îndeplinească, să nu îndeplinească, să urgenteze ori să întârzie îndeplinirea unui act ce intră în îndatoririle sale de serviciu sau să îndeplinească un act contrar acestor îndatoriri, se pedepsește cu închisoare de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.
- (2) Făptuitorul nu se pedepsește dacă denunță fapta mai înainte ca organul de urmărire penală să fi fost sesizat cu privire la aceasta.
- (3) Bani, valorile sau orice alte bunuri se restituie persoanei care le-a dat, dacă au fost date după denunțul prevăzut în alin. (2).
- (4) Bani, valorile sau orice alte bunuri date sau oferite sunt supuse confiscării, iar dacă acestea nu se mai găsesc, se dispune confiscarea prin echivalent.

Infrațiuni de corupție

Fapta poate fi comisă indirect, prin intermediul altei persoane.

Promisiunea poate privi nu numai persoana celui care ar urma să realizeze traficul de influență, ci și o altă persoană.

Scopul urmărit de făptuitor este calificat, infracțiunea se comite cu intenție directă.

Pentru existența infracțiunii, este necesar ca actul să intre în atribuțiile funcționarului public respectiv sau, dimpotrivă, să fie contrar acestor îndatoriri.

Subiectul activ: orice persoană

Infracțiuni de corupție

Art. 293 - Fapte săvârșite de către membrii instanțelor de arbitraj sau în legătură cu aceștia

Dispozițiile art. 289 și art. 290 se aplică în mod corespunzător și persoanelor care, pe baza unui acord de arbitraj, sunt chemate să pronunțe o hotărâre cu privire la un litigiu ce le este dat spre soluționare de către părțile la acest acord, indiferent dacă procedura arbitrală se desfășoară în baza legii române ori în baza unei alte legi.

Infracțiuni de corupție

Art. 294 - Fapte săvârșite de către funcționari străini sau în legătură cu aceștia
Prevederile prezentului capitol se aplică în privința următoarelor persoane, dacă, prin tratatele internaționale la care România este parte, nu se dispune altfel:

- a) funcționarilor sau persoanelor care își desfășoară activitatea pe baza unui contract de muncă ori altor persoane care exercită atribuții similare în cadrul unei organizații publice internaționale la care România este parte;
- b) membrilor adunărilor parlamentare ale organizațiilor internaționale la care România este parte;
- c) funcționarilor sau persoanelor care își desfășoară activitatea pe baza unui contract de muncă ori altor persoane care exercită atribuții similare, în cadrul Uniunii Europene;
- d) persoanelor care exercită funcții juridice în cadrul instanțelor internaționale a căror competență este acceptată de România, precum și funcționarilor de la grefele acestor instanțe;
- e) funcționarilor unui stat străin;
- f) membrilor adunărilor parlamentare sau administrative ale unui stat străin;
- g) juraților din cadrul unor instanțe străine.

Infracțiuni de corupție

Art. 301: Folosirea funcției pentru favorizarea unor persoane

(1) Fapta funcționarului public care, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, a îndeplinit un act prin care s-a obținut un folos patrimonial pentru sine, pentru soțul său, pentru o rudă ori un afin până la gradul II inclusiv se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani și interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcție publică pe o perioadă de 3 ani.

(2) Dispozițiile alin. (1) nu se aplică în cazurile în care actul sau decizia se referă la următoarele situații:

- a) emiterea, aprobarea sau adoptarea actelor normative;
- b) exercitarea unui drept recunoscut de lege sau în îndeplinirea unei obligații impuse de lege, cu respectarea condițiilor și limitelor prevăzute de aceasta.

Infracțiuni de corupție

Cu referire exclusiv la inculpatul T.G.A., se constată că acesta nu a negat faptul că, în exploatarea partizilor nr. 3894/2010 și nr. 3488/2010, dar și în exploatarea altor partizi și-a aprobat singur documentele respective, dar a susținut că doar el, în calitate de șef de ocol silvic, avea atribuția de serviciu de a aproba astfel de acte.

Or, după cum rezultă chiar din declarația inculpatului, atunci când acesta pleca în concediu de odihnă sau lipsea o perioadă de timp de la serviciu, exista posibilitatea legală de a fi desemnat un înlocuitor al șefului de ocol silvic, înlocuitor ce exercita atribuțiile de serviciu ale acestuia.

Ca atare și în ipoteza în care șeful de ocol silvic exploata parchete de pădure în interes personal, se putea recurge la această variantă legală de a fi numit un înlocuitor al său, care să îndeplinească atribuțiile acestuia și să aprobe documentele necesare exploatării masei lemnoase. Decizia ICCJ nr. 350/A/2014 Dosar nr. 119/39/2012

Infracțiuni de corupție

Obiectul juridic special al infracțiunii de conflict de interese îl constituie relațiile sociale referitoare la buna desfășurare a activității de serviciu, activitate care nu se poate realiza în condițiile îndeplinirii unor acte cu încălcarea principiilor imparțialității, integrității, transparenței deciziei și supremației interesului public în exercitarea demnității or și funcțiilor publice.

Conflictul de interese nu presupune doar obținerea unor foloase materiale necuvenite, ci obținerea oricărui tip de folos patrimonial, conform textului de lege care incriminează fapta, întrucât incriminarea nu urmărește sancționarea unor situații în care sunt încălcate normele legale care conferă temei și justificare obținerii unor foloase materiale, ci a situațiilor în care exercitarea imparțială a atribuțiilor de serviciu ale funcționarului public ar putea fi afectată.

Decizia ICCJ nr. 306/A/2014 Dosar nr. 2949/2/2013

Infracțiuni de corupție

Art. 308 - Infracțiuni de corupție și de serviciu comise de alte persoane

(1) Dispozițiile art. 289 - 292, 295, 297 - 301 și 304 privitoare la funcționarii publici se aplică în mod corespunzător și faptelor săvârșite de către sau în legătură cu persoanele care exercită, permanent ori temporar, cu sau fără o remunerație, o însărcinare de orice natură în serviciul unei persoane fizice dintre cele prevăzute la art. 175 alin. (2) ori în cadrul oricărei persoane juridice*.

*) Decizia 603/2015 - Curtea Constituțională admite excepția de neconstituționalitate și constată că sintagma "ori în cadrul oricărei persoane juridice" din cuprinsul dispozițiilor art. 308 alin. (1), cu raportare la art. 301, este neconstituțională.

(2) În acest caz, limitele speciale ale pedepsei se reduc cu o treime.

Infracțiunea prevăzută de art. 308 din Codul penal este o infracțiune autonomă, o cauză de reducere a limitelor de pedeapsă sau o formă atenuată a infracțiunii prevăzute de art. 289 din Codul penal?

Infracțiuni de corupție

Prin modalitatea de reglementare, dispozițiile art. 308 din Codul penal nu definesc o infracțiune-tip, de sine statatoare, întrucât în structura normei nu este descrisă o faptă distinctă, cu o configurație proprie, ci se face trimitere la dispozițiile și pedepsele cuprinse în alte norme de incriminare;

Aceeași faptă poate fi deci incriminată, pe lângă forma tipică, în una ori mai multe variante, agravate sau atenuante, care corespund conceptului faptei prevăzute de legea penală în configurația tipică, deosebindu-se de aceasta prin anumite elemente circumstanțiale.

Infracțiunea de luare de mită constituie infracțiunea-tip, reprezentând forma de bază, în raport cu dispozițiile art. 308 din Codul penal care, în mod evident, ca urmare a extinderii vizând subiectul activ al infracțiunii-tip la *persoanele care exercită, permanent ori temporar, cu sau fără o remunerație, o însărcinare de orice natură în serviciul unei persoane fizice dintre cele prevăzute la art. 175 alin. (2) ori în cadrul oricărei persoane juridice*, reprezintă o variantă atenuată a acesteia.

Infracțiuni de corupție - Legea 78/2000

Art. 12

Sunt pedepsite cu închisoarea de la 1 la 5 ani următoarele fapte, dacă sunt săvârșite în scopul obținerii pentru sine sau pentru altul de bani, bunuri ori alte foloase necuvenite:

- a) efectuarea de operațiuni financiare, ca acte de comerț, incompatibile cu funcția, atribuția sau însărcinarea pe care o îndeplinește o persoană ori încheierea de tranzacții financiare, utilizând informațiile obținute în virtutea funcției, atribuției sau însărcinării sale;
- b) folosirea, în orice mod, direct sau indirect, de informații ce nu sunt destinate publicității ori permiterea accesului unor persoane neautorizate la aceste informații.

Art. 13

Fapta persoanei care îndeplinește o funcție de conducere într-un partid, într-un sindicat sau patronat ori în cadrul unei persoane juridice fără scop patrimonial, de a folosi influența ori autoritatea sa în scopul obținerii pentru sine ori pentru altul de bani, bunuri sau alte foloase necuvenite, se pedepsește cu închisoare de la unu la 5 ani.

Infracțiuni de corupție - Legea 78/2000

Art. 13.2

În cazul infracțiunilor de abuz în serviciu sau de uzurpare a funcției, dacă funcționarul public a obținut pentru sine ori pentru altul un folos necuvenit, limitele speciale ale pedepsei se majorează cu o treime.

Infracțiuni de corupție - Legea 78/2000

Infracțiuni împotriva intereselor financiare ale Uniunii Europene

Art. 18.1

(1) Folosirea sau prezentarea cu rea-credință de documente ori declarații false, inexacte sau incomplete, dacă fapta are ca rezultat obținerea pe nedrept de fonduri din bugetul general al Uniunii Europene sau din bugetele administrate de aceasta ori în numele ei, se pedepsește cu închisoare de la 2 la 7 ani și interzicerea unor drepturi.

(2) Cu pedeapsa prevăzută la alin. (1) se sancționează omisiunea de a furniza, cu știință, datele cerute potrivit legii pentru obținerea de fonduri din bugetul general al Uniunii Europene sau din bugetele administrate de aceasta ori în numele ei, dacă fapta are ca rezultat obținerea pe nedrept a acestor fonduri.

(3) Dacă faptele prevăzute la alin. (1) și (2) au produs consecințe deosebit de grave, limitele speciale ale pedepsei se majorează cu jumătate.

Infracțiuni de corupție - Legea 78/2000

Prin cererea înregistrată la APIA a solicitat subvenții pentru 163,29 ha suprafață agricolă, folosindu-se de adeverința Primăriei comunei V, întocmită de inculpata MM cu nr. 339/02.02.2010, din care reiese faptul că figurează în registrul agricol cu suprafața de 187,88 ha (din care 184,44 ha în arendă și 3,44 ha sub alte forme), în condițiile în care, din contractele depuse la APIA reiese că ar avea în arendă doar 113,58 ha , obținând astfel prin deciziile APIA suma totală de _____ lei.

Prin cererea înregistrată la APIA a solicitat subvenții pentru 191,88 ha suprafață agricolă, depunând în acest sens și adeverința Primăriei V nr. 1409/11.05.2010, întocmită de inculpata MM, din care reiese că figurează în Registrul agricol cu 187,88 ha, precum și două contracte de închiriere cu nr. 1304/2006, având suprafața de 52,27 ha și contractul nr. 18/2009, având suprafața de 35 ha, ambele încheiate cu Consiliul local al V. prin decizia APIA să obțină în avans suma de _____ lei pentru suprafața de 178,81 ha.

Decizia penală nr. 282/2015, CA Târgu-Mureș

Infracțiuni de corupție - Legea 78/2000

Infracțiuni împotriva intereselor financiare ale Uniunii Europene

Art. 18.2

- (1) Schimbarea, fără respectarea prevederilor legale, a destinației fondurilor obținute din bugetul general al Uniunii Europene sau din bugetele administrate de aceasta ori în numele ei se pedepsește cu închisoare de la un an la 5 ani și interzicerea unor drepturi.
- (2) Schimbarea, fără respectarea prevederilor legale, a destinației unui folos legal obținut, dacă fapta are ca rezultat diminuarea ilegală a resurselor din bugetul general al Uniunii Europene sau din bugetele administrate de aceasta ori în numele ei, se sancționează cu pedeapsa prevăzută la alin. (1).
- (3) Dacă faptele prevăzute la alin. (1) și (2) au produs consecințe deosebit de grave, limitele speciale ale pedepsei se majorează cu jumătate.

Infracțiuni de corupție - Legea 78/2000

Infracțiuni împotriva intereselor financiare ale Uniunii Europene

Art. 18.3

(1) Folosirea sau prezentarea cu rea-credință de documente ori declarații false, inexacte sau incomplete, care are ca rezultat diminuarea ilegală a resurselor ce trebuie virate către bugetul general al Uniunii Europene sau către bugetele administrate de aceasta ori în numele ei, se pedepsește cu închisoare de la 2 la 7 ani și interzicerea unor drepturi.

(2) Cu pedeapsa prevăzută la alin. (1) se sancționează omisiunea de a furniza, cu știință, datele cerute potrivit legii, dacă fapta are ca rezultat diminuarea ilegală a resurselor ce trebuie virate către bugetul general al Uniunii Europene sau către bugetele administrate de aceasta ori în numele ei.

(3) Dacă faptele prevăzute la alin. (1) și (2) au produs consecințe deosebit de grave, limitele speciale ale pedepsei se majorează cu jumătate.

Infracțiuni de corupție - Legea 78/2000

Infracțiuni împotriva intereselor financiare ale Uniunii Europene

Art. 18. 4

Tentativa infracțiunilor prevăzute la art. 181-183 se pedepsește.

Art. 18.5

Încălcarea din culpă de către directorul, administratorul sau persoana cu atribuții de decizie ori de control în cadrul unui operator economic a unei îndatoriri de serviciu, prin neîndeplinirea acesteia sau îndeplinirea ei defectuoasă, dacă fapta a avut ca rezultat săvârșirea de către o persoană care se află în subordinea sa și care a acționat în numele acelui operator economic a uneia dintre infracțiunile prevăzute la art. 181-183 sau săvârșirea unei infracțiuni de corupție ori de spălare a banilor în legătură cu fondurile Uniunii Europene, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.

Infracțiuni de corupție - Legea 78/2000

Dispoziții speciale privind descoperirea și urmărirea infracțiunilor

Art. 23

(1) Persoanele cu atribuții de control sunt obligate să înștiințeze organul de urmărire penală sau, după caz, organul de constatare a săvârșirii infracțiunilor, abilitat de lege, cu privire la orice date din care rezultă indicii că s-a efectuat o operațiune sau un act ilicit ce poate atrage răspunderea penală, potrivit prezentei legi.

(2) Persoanele cu atribuții de control sunt obligate, în cursul efectuării actului de control, să procedeze la asigurarea și conservarea urmelor infracțiunii, a corpurilor delictive și a oricăror mijloace de probă ce pot servi organelor de urmărire penală.

Infracțiuni de corupție - Legea 78/2000

Dispoziții speciale privind descoperirea și urmărirea infracțiunilor

Art. 24

Persoanele prevăzute la art. 1 lit. e), care cunosc operațiuni ce antrenează circulația de capitaluri sau alte activități, prevăzute la art. 1, privind sume de bani, bunuri sau alte valori ce se presupune că provin din infracțiuni de corupție sau asimilate acestora ori din infracțiuni ce au legătură cu acestea, au obligația să sesizeze organele de urmărire penală sau, după caz, organele de constatare a săvârșirii infracțiunii ori organele de control, abilitate de lege.

Art. 25

(1) Îndeplinirea cu bună-credință a obligațiilor prevăzute la art. 23 și 24 nu constituie o încălcare a secretului profesional sau bancar și nu atrage răspunderea penală, civilă sau disciplinară.

(2) Dispozițiile prevăzute la alin. (1) se aplică chiar dacă cercetarea sau judecarea faptelor semnalate a condus la neînceperea sau încetarea urmăririi penale ori la achitare.

Infracțiuni de corupție - Legea 78/2000

Dispoziții speciale privind descoperirea și urmărirea infracțiunilor

Art. 26

Secretul bancar și cel profesional, cu excepția secretului profesional al avocatului exercitat în condițiile legii, nu sunt opozabile procurorului, după începerea urmăririi penale, și nici instanței de judecată.

Egalitate de șanse și dezvoltare durabilă

Toate ființele umane sunt libere să-și dezvolte capacitățile personale și să aleagă fără limitări impuse de roluri stricte;

Discriminarea este orice comportament activ ori pasiv care, prin efectele pe care le generează, favorizează sau defavorizează nejustificat ori supune unui tratament injust sau degradant o persoană, un grup de persoane sau o comunitate față de alte persoane, grupuri de persoane sau comunități.

Dezvoltare durabilă = abordare integrată a factorilor politici și decizionali, în care protecția mediului și creșterea economică pe termen lung sunt considerate complementare și reciproc dependente.

Dezvoltarea durabilă este dezvoltarea care urmărește satisfacerea nevoilor prezentului, fără a compromite posibilitățile generațiilor viitoare de a își satisface propriile nevoi.

Contact

Centrul de Resurse Juridice

office@crj.ro

Telefon: (+40) 21-212.06.90

